

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za jeden mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na doma račun se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tujje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Razkol na Goriškem.

Epilog izrednemu občnemu zboru „Sloge“ v Gorici dne 20. julija 1899.

(Izv. dopis.)

Pretekli četrtek je stala na usodnem razpotju slovenska politika na Goriškem — tega utisa se je pač težko ubranil kdorkoli izmed obiskovalcev goriške čitalniške dvorane. Liki trda ledena skorja ob prvih žarkih pomladanskega solnca, pokala je ta dan sloga v „Slogi“, in slep ter gluhi je moral biti on, kdor se ni smejal nazivni trditvi „Goričanov“, da se bije boj le zoper — osebo. Prav tako slep in gluhi, kakor večina onih slovenskih poslancev in odborikov „Sloginih“, ki so bili par dnij preje izvršili zaplotni ostracizem nad svojim tovarišem, meneč, da se povrne v stranko mir in složno delovanje, čim pade nadležni vsevedež dr. Tuma.

Liki lačne ribe po mastni muhi, zakrivajoči trnka pogubno ostrino, hlapali so ti možje po mamili, da je v nevarnosti to in ono prvaštvo, da stavlja nadležna delavnost Tumova v temno senco slavo in ugled njegovih tovarišev, da bi deželno odborništvo kaj lepo pristojalo tudi komu drugemu, in kar je takih lepih stvari več. In tako se je zgodilo, da so ti naši prvaki ob mamili prezrli — ribiča, ki se imenuje — kranjski klerikalizem; sedaj pa že visé in capljajo ob njegovem trnku. Da, smelo in drzno trdim, da so podpisali tistih dveh žalostnih manifestov, s katerima se je ob porodu oblatila mlada „Gorica“, bili le slepo orodje onega faktorja, ki je razcepil svoj čas tudi kranjske Slovence, in ki sedaj že v drugič željno razteza svoja tipala tudi na bregove Soče. Lepa sloga v goriški narodni stranki, odkar je bila narodna razsodnost vrgla ob tla nekdanjo takozvano Mahničovo stranko, zapirala je brezdomovinskemu klerikalizmu pot preko Hublja in trnovskega gozda, in to je bolelo izvestno gospodo, kateri je poglavitno načelo zloglasni rek: Divide et impera! Neradi so gledali osamljeni ostanki „Rimskega Katolika“, združeni v „Hilarijanski tiskarni“, uzorno slogu med posvetnimi in duhovnimi rodoljubi goriškimi in skrbno so iskali predor, skozi kateri bi se dalo pro-

dreti v trdni tabor narodne edinosti. In našli so ta predor v slučajnih, pri živahnih politikih neizogibnih nesporazumljenih mej vsestransko prizanim in spoštovanim voditeljem goriških Slovencev, dr. Gregorčičem, ter njegovim zvestim in neumornim pomočnikom dr. Tumo, nadalje pa tudi v duševni kratkovidnosti nekaterih, slepih častihlepnosti drugih in aristokratski gospodstvaželjnosti tretjih goriških prvakov. Skrbno so netili ogenj sovraštva in nezaupnosti proti kranjskemu „privandrancu“, ki stoprav dvanajsto leto orje po domačinih toli zanemarjeno narodno ledino goriško; žal, da jim je marsikako polence zlasti v zadnjem času prinašalo v svoji brezmejni politični razdrapanosti in nerazsodnosti tudi slovensko učiteljstvo goriško. In se daj je pretekli četrtek zmagonosno razvil v dostojno zastavo tudi v politični trdnjavi goriških Slovencev kranjski klerikalizem, uslonivši se ob ponižno skrivljeno hrbitišče — narodnega učiteljstva! Dr. Tuma pa je moral igrati vlogo tiste rudeče rute, v katero se je zaletaval narodni bik, da ni videl ostre sulice, namenjene njemu samemu, njegovi edinosti in svobodi.

Taka in nič drugačna žalibog ni zgodovina najnovejšega slovenskega razkola. Le smejajte se, gospodje „Goričani“, ki ste, boječ se instinktivno resnice, zažgali minoli četrtek s svojim terorizmom morda zadnji most, vodeč do sprave, le smejajte se mojim fantazijam, čez leto osorej se bržčas ne boste več. In morda bodo tudi marsikomu izmed vas odprla oči že sledeča dejstva.

Do pred letom bilo je v okviru „Sloginega“ programa prostora poštemu rodoljubu liberalnega in klerikalnega naziranja tega pregrešnega sveta, posvetnjaku in duhovniku. Le posvetni, gospodstvaželjni klerikalizem ljubljanske šole je zaman iskal pristopa v to trdno politično organizacijo goriških Slovencev. To pričala je tužna osamelost „Primorskega Lista“ celo v duhovniških krogih, in to dokazal je g. dr. Anton Gregorčič sam, udeleživši se leta 1894. shoda zaupnih mož narodne stranke kranjske kot oficijalni zastopnik goriškega Slovenstva. Res je sicer, da je v zadnjih letih potem goriško slovenstvo javno obžalovalo in obsojalo marsikatero preostro

besedo na eni in nedelavnost narodne stranke na Kranjskem na gospodarskem polju na drugi strani, a kranjskemu klerikalizmu kot takemu se zaradi tega tudi ni približalo niti za korak, želeč pokazati, da se v tej deželi najčisteje ohranjuje politične nazore shoda zaupnih mož kranjskih iz leta 1894., katera sta, tako rekoč, izrečno odobrila tudi g. dr. Anton Gregorčič in pa njegov sodrug, g. grof Alfred Corinini, I. podpredsednik tistega shoda. . . . Toda mi smo obračali, dr. Šusteršič pa je obrnil.

Uzorna sloga goriških „liberalcev“ in v resnici rodoljubne duhovščine postajala je že nadležna, in tako se je zgodilo, da so tudi gospodje okrog „Primorskega Lista“ lansko leto razkrili svoje — narodno srce, zlasti potem, ko se je radikalno ponesrečilo par direktnih naskokov ljubljanskih krščanskih socialistov (sit venia verbo!) na goriško pozicijo. Pričeli so prosjati in mehko srce g. dr. Gregorčiča je v resnici izposlovalo zaupniku dr. Šusteršiču, kaplanu Dermastji, sedež v „Sloginem“ odboru. Inde irae hodierna! Od tistega dne bil je prečastni gospod Dermastja tih, a pozoren opazovalec v središču in na viru naše politične organizacije in od tistega dne pričela se je vedno očitneje gonja zoper „Kranjca“, dr. Tumo, akopprav je tudi solkanskemu kaplanu tekla zibelj menda ob Ljubljani. Od tistega dne datuje oni psihološki proces med goriškimi veljaki, kateri sem opisal v uvodu tega člančiča, in ki ne bo nikdar v čast slovenskemu narodu.

Še na zadnjem rednem občnem zboru „Sloge“ majnika meseca t. l., je gosp. Dermastja toli slovesno, toli umno zatrdil, da nobenemu slovenskemu duhovniku goriškemu ne prihaja na kraj pameti tiranje klerikalne politike, a že par tednov kasneje bila je ustanovljena vzlic kategoričnemu nasprotnemu sklepu istega zbora, „Gorica“ pod osebnim pokroviteljstvom g. Dermastja in v istem hipu je ta gospod tudi že konferiral v Ljubljani z dr. Šusteršičem, kako bi se dalo tudi na Goriško presaditi bujno cvetko klerikalne gospodarske organizacije kranjske in kako strmoglavit dr. Tumo, katerega je častivredni gospod Dermastja smatral po krivici glavnim nositeljem

„kranjskega liberalizma“ ob bregovih Soče, po pravici pa najnevarnejšim nasprotnikom vsake socialne — komedije. Udaril bom pastirja in razkropile se bodo ovčice — tako je modroval zbor v Šusteršičevi pisarni, in — evo „sijajno manifestacijo“ dalekovidnih goriških prvakov v 2. številki „Gorice“, to pristno dete jezuitskega načela: Recu mi ti, da ti ne poreče en: evo gonjo dr. Tume v ono narodno mesnico, v kateri je moral svoj čas izkrvaveti tudi pošteni rodoljub dr. Josip vitez Tonkli, v katero so gonili nič manj vzornega dr. Abrama, in katere se bo jutri morda težje, nego danes dr. Tuma, ubranil tudi g. dr. Anton Gregorčič, ako ne odpre za časa očíj. Danes so te oči žalibog še slepe, danes še ne vidijo usodne premembe sistema, katero je sankcioniralo slepo sovraštvo minoli četrtek v goriški čitalniški dvorani. . . . Discite moniti — da se ne bo osvetila nad vami tragična krivda nad žalostnim političnim ubojem dr. viteza Tonklja.

(Dalje prih.)

Opomba uredništva: Za vsebino tega članka, s katerim se ne strinjamo glede vseh navedeb, je prevzel gospod dopisnik odgovornost.

V Ljubljani, 25. julija.

Italijanizem v Dalmaciji in Istriji.

„Der Süden“ je prinesel članek, ki je gledé bojev v Istriji poln upanja in prepričanja, da bode pravična stvar Slovencev in Hrvatov ondi prav tako zmagala, kakor je v Dalmaciji. 400 let so vladali Benečani v Dalmaciji, in potem je vzdrževala avstrijska vlada še eno stoletje italijansko politično premoč, toda v pol stoletju je bil italijanizem poražen docela. Danes je Dalmacija hrvatska, Italijani so ondi brez moči, le v Zadru in Dubrovniku je še peščica Italijanov, ki skušajo včasih v družbi Srbov delati težave, a to se jim ne posreči. Člankar primerja razmere v Istriji in Dalmaciji in dokazuje, da so za Slovane razmere v Istriji dosti ugodnejše kakor so bile v Dalmaciji. Slovani imajo v Istriji zmogne, navdušene, na svoj materinski jezik ponosne voditelje, dočim je teh v Dalmaciji primanjkovalo. Tam je govorilo le malo število Hrvatov hrvaško, vsi drugi pa itali-

LISTEK.

Nebrižnost umetnikov.

(K ustanovitvi slov. umetniškega društva.)

Spisal Vatroslav Holz.

... „In slovenska umetnost! Naše slikarstvo in naše kiparstvo, kako nerazvito je! — Domači umetniki iščó si posla drugod; pri nas pa dobivajo še tisto pičlo dela — tujei.“

Tako je tožil v tem listu pred dvema letoma duhovit pisec člankov: „Sestane slovenskih književnikov in umetnikov.“

Da, res je! Naše slikarstvo in kiparstvo, kako je še nerazvito — to čuti preblestno vsakdo, ki se količkaj zanima i za kaj drugega, nego-li za — politiko, piko-lovatvo in cviček!

Tej nerazvitosti umetnostij v Slovincih pa ni kriva zgolj njih maloštevilnost in neimovitost ter njih nevednost in nezanimanje za to dragoceno ovetko človeške kulture, temveč ponajveč rekel bi — nebriznost naših upodabljaljajočih umetnikov!

Naši slikarji in kiparji, ne samo, da ne umejo delati za-se potrebne reklame, brez katere dandanes ne shaja niti nobeden črevljar, kamo-li umetnik; oni se tudi ne brigajo za pridobivanje takozvanih „naročil“. Da, še več! Ako jih kdo kje priporoči in jim priskrbi delo, se zanje niti ne zme-nijo, in če naposled tudi prevzamejo naročilo, izvrše ga malomarno in površno. Res nico te trditve dokazem z naslednjimi istinitimi dogodki iz svoje izkušnje.

„Potujoč“ križem naše domovine okolo dvajset let, zanimal sem se — in to često na kvar in izgubo svojega službenega poklica in lastne koristi! — za pokrajinsko lepoto našega ozemlja, za spoznavanje z odličnimi našimi ljudmi, zlasti s pesniki in umetniki. Te poslednje sem obiskoval v dotičnih njih atelierjih, napisal „tu in tam“ o njihovih umotvorih kakšno reklamno vrstico ter jih zajedno tudi osobno priporočal merodajnim činite-ljem: narodnim duhovnikom in drugim zavemnim rodoljubom, kateri bi po svoji inteligenciji in gmotni imovitosti mogli naročiti kakšno umetniško delo.

Vsled mojih priporočil je naročil neki narodni župnik v Istri pri snanem, po meni

priporočenem slovenskem kiparju dve cerkveni sohi. Dotični kipar — imena njegovega, kakor tudi ostalih umetnikov ne ovadim! — ne samo, da navedenega dela ni izvršil, kipar blagohotnemu naročitelju istega, niti — ni odpisal! Ko sem ga potem radi te njegove nebriznosti in — neuljudnosti karal, rekši, da bi bil moral iti kar osobno v Istro, zavrnil me je porogljivo: „E, vrag ti bo hodil tja doli v Čičarijo!“

In danes gleda oni nebrizni „umetnik“ iz prazne svoje delalnice na travnik pred hišo, kako ondu brdke kmetice suše seno...

Drugi slučaj je bil ta-le:

Čast. g. Pučko, župnik v Polenščaku nižje Ptuja, pozval me je na nekem obisku, da mu priporočim kakšnjega „kranjskega“ cerkvenega slikarja, češ, da bi mu rad poveril slikanje presbiterija v ondotni cerkvi. Pravil mi je, da bi se rad izognil nadležnim Lahom, ki slikajo cerkev za cerkvijo na Spodnjem Štajerskem, hoteč pokazati malomarni svojim tovarišem, da imamo tudi Slovenci svoje „malare“.

Povabil me je v lično polenško cerkev, razkazal mi je njeni presbiterij, po katerega stenah bi slikar v šestnajstih podobah imel uprizoriti najpoglavnejše dogodke iz živ-

ljenja Matere božje. Zmerila sva dotična polja ali grede, na katere se imajo naslikati določeni prizori, preračunala sva približno istih štirijaški obseg ter označila vsebino posamičnih slik tako, da bi umetnik mogel dotične osnutke izdelati že kar na pre-j, predno bi prišel na lice mesta.

Jaz vesel, da mi je prilika, priporočiti slovenskega umetnika v ožjo svojo domovino, imenoval sem mu slikarja, ki je bil baš takrat na glasu kot spreten „cerkveni slikar“ al fresco.

„Dobro!“ je vzkliknil jovialni župnik. „Pišite mu, naj pride sem doli v lepe naše „Slov. Gorice“ in to na — moje stroške! Tu pri meni bode imel stanovanje, hrano, postrežbo, vse, kar bode pozelel! In pogledjte — tu mu bode, njemu slikarju, izvrstno ugajalo! Ta prekrasni razgled po širni pokrajinski panorami, ki se razteza od grškega „Šeklja“ okrog Švanberskih planin, Golobinjaka, Pohorja, Boča, Rogaške gore in hrvatske Ivanščice tja doli po ravnem Medjmurju! . . .“

„Vidite“, je nadaljeval vznešeni svečenik; „ko bode delo končano, povabim svoje znance, tovariše in somišljenike, kor i druge merodajne može, da jim

jansko. Razen tega so bili italijanski politični vodje v Dalmaciji ugledni, v parlamentu vevplivni možje, dočim so Italijani v Istriji le puhli strastneži. Istrijski Italijani dobivajo sicer pomoči iz Italije, a tudi to jim ne pomaga, ako ni avstrijska vlada povsem udarjena s slepoto, ako drž. interesi niso prazna beseda in ako ni sklenila, da pomore Italiji do Istrije. Tega člankar ne more vrjeti. Boj v Istriji je hud, zato pa boče zmaga tem sijajnejša.

Milan v škripcih.

V zadnjem trenutku, ko so hoteli že začeti Milanovi sodniki svoj rabelski posej proti srbski radikalni stranki, sta posegli Rusija in Avstro-Ogrska v Milanove spletke ter opozorili vlado, da ne bodeta trpeli nikakoršnih justičnih zločinov. Napadi vsega evropskega časopisja na postopanje avstrijske vlade v zadevi Milanovega atentata niso ostali brez vspeha. Avstrijska vlada je morala pridružiti se ruski, ako ni hotela, da se ji očita, da igra z Milanom pod isto odejo. In ta očitek bi bil za našo državo nečasten. Posredovanje Rusije in Avstro-Ogrske ne bo ostalo brez vspeha. Sodišče je štivilo obdolžencev že omejilo in nekaj zaprtih bode nedvomno v kratkem svobodnih. Nekateri so že zapustili ječe. „Wiener Allg. Ztg.“ zahteva javno obravnavanje proti Knezeviću, da se izkaže pred vsem svetom, ali je bil Knezević res podkupljen od radikalcev, in ali ni istinito sumničenje, da je bil ves napad aranžiran le v to svrhu, da se iznebi Milan svojih političnih nasprotnikov. Rusija grozi, da pretrga diplomatske zveze, ako Milan ne zapusti Belegrada. „Grazhdanin“ je prinesel iz peresa kneza Meščerskega članek, v katerem piše med drugim: Tradicijam ruske politike bi povsem odgovarjalo, ako bi v znamenje svojega zaničevanja proti vsemu, kar se godi na Srbskem, prepustila srbsko kraljestvo svoji usodi. Brez oškodovanja svojega ugleda je zastopnikom Rusije nemogoče biti priče Milanove tiranije. Poseči aktivno v Srbijo ter prisiliti Milana, da gre, pa bi bilo za Rusijo nerodno. Zato je najboljšje, da se v Beligrad sploh ne pošlje noben zastopnik Rusije. List „Nov. Vremja“ poroča, da je minister Petrović obljubil radikalnemu Pasiću in Taušanoviću, da ju takoj izpusti, ako obljubita, da bodeta radikalno stranko razpustila. Radikalca pa sta predlog zavrnila.

Zveza Kitajske in Japonske.

„Times“ poroča iz Pekina: Vpliv Japonske narašča neprestano, in Japonska ter Kitajska se bližata čim dalje bolj. Dva kitajska komisarja sta 8. julija odgovorila v Tokio, baje v trgovskih zadevah. Vzela pa sta seboj dragocene darove princa Chinga in cesarice vdove. Seboj imata pooblastilo, da skleneta med državama zvezo. Baje so že došla poročila, da je imela mislija vspeh. V Londonu te vesti ne vrjamejo, in Rusija takisto želi, da bi ne bila istinita.

Vojni minister general Alger.

Zjedinjene države iščejo novega vojnega ministra. General Alger je končno

kažem: to je delo slovenskega umetnika! In na tak način ga upeljemo pri nas, da se iznebimo tistih presladkih, hinavskih Italijanov, ki odnašajo leto za letom toliko lepih tisočakov med lačne svoje polentarje.“

„Svoji k svojim!“ vzkliknil je blagodušni rojak na razidu, jaz pa sem še tisti večer, dospel na Ptuj, pisal onemu slikarju navdušeno pismo ter ga napotil v vinorodni Pólenščak...

Prišedši leto dni pozneje zopet na solčni Pólenščak, bil sem kaj ironično sprejet od imenovanega župnika.

„Nó, pravega ošabnega „Kranjca“ ste mi priporočili za slikanje našega presbiterija!“, je rekel porogljivo, me prijel za roko ter me vedel v cerkev. Tu sem se začudil prekrasnim slikam, ki so me pozdravljale z zida okrog velikega oltarja!

„Ste videli!“ je vzkliknil častiti gospod, videvi moje presenečenje. „Vaš „kranjski malar“ mi je odgovoril na mojo posebno povabilo, da „nima časa“; odgovoril se mu, da se ne mudi: če ne utegne letos, pa drugo leto; naj pride le sem doli, da se pogovida, kdaj, kaj in kakó! Pa ga ni bilo! Nò, jaz pa ipak nisem dal Lahom dela, temveč pisal sem v — Zagreb Quiquerecu. Le-ta je prišel drage volje ter se lotil takoj slikanja. Ko je mej delom zbolel, poslal mi je drugega slikarja in zdaj, kakor vidite, je delo dokončano!“ —

(Konec prih.)

moral odstopiti, dasi se je njegova nezmožnost že davno izkazala. Velikih nevspehov na Kubi in na Filipinih je bil kriv največ general Alger in njegova intendantura. Sleprije z živežem vojaštva mej vojno s Španci so bile nečuvne, tudi ni imel Alger nobene prave energije in nobenega načrta. Ker pa se je v zadnjem času zvezal z guvernerjem Pingreejem v Michiganu proti Mac Kinleyu, ter je zastopal v vprašanju trustov povsem nasprotno stališče kakor ostalo ministrstvo, je moral odstopiti. Naslednik mu bo polkovnik Roosevelt.

Dopisi.

Iz Litije, 21. julija. (Okrajna učiteljska konferenca v Višnji gori.) Dne 19. t. m. zjutraj, ko smo se zbirali k uradni okrajni konferenci za litijski okraj v Višnji gori, bili smo jako prijetno iznenadeni, začuvši streljanje iz topičev, katero so priredili vrlj Višnjegorci nam došlecom na čast. Višnjegorci so s tem pokazali, da vedo ceniti svoje učitelje, da vedo čislati oni stan, ki deluje z neumorno žilavostjo prvi na polju prosvete, ki je prvi poklican, da vzgojuje in izobražuje narod. Hvala jim na tem pripoznanju, a mi se bomo spominjali vedno tega prijetnega dne, ki smo ga preživeli na prijaznem griču višnjegorskem! — Točno ob 9. uri je otvoril konferenco gospod okrajni šolski nadzornik Andrej Šest, ki se je v lepih besedah spominjal najprej žalostnega dogodka, ki se je dovršil lansko leto dne 10. septembra v Genevi ter prizadel tako hud udarec cesarju. Ko se je spominjal s toplimi besedami i družega žalostnega dogodka v cesarski rodovini in ko je na to zaklical trikratni „slava“ in „živio“ cesarju Franc Jožefu I., odpela se je prva kitica cesarske pesmi. Predstavivši nove učiteljske moči v litijskem okraju, začel je gospod okrajni šolski nadzornik poročati o stanju ljudskega šolstva v okraju. Njegovo poročilo je bilo sestavljeno jako vestno, natančno in stvarno ter je med drugim obsežalo tudi najlaskavejšo pohvalo učiteljstva tega okraja. S takimi besedami je gospod nadzornik gotovo dosegel več, nego je nameraval, kajti vsposduben po njih, je gotovo vsakdo sklenil, da bode v prihodnje deloval še vstrajnejše, še vestnejše v svojem poklicu. In gotovo je tako poročilo tudi najlepše in najboljše izpričevalo nadzorniku samemu! — Sledila je točka: „Kolegialnost in ugled učiteljstva“. Poročala sta gđc. Ana Moos iz Šmartna pri Litiji in g. Jos. Kostanjevec, nadučitelj v Litiji. Obe poročili sta bili sprejeti z odobravanjem. Istotako je bilo skrbno sestavljeno poročilo gosp. J. Škerbinca, nadučitelja v Višnji gori, ki je poročal, kako vzbujaj in pospešuj učitelj pri šolski mladini ljubezen do živali, posebno do prekornih ptic. Med tem je došel ter počastil konferenco g. c. kr. okrajni glavar Matija Grill, ki je jako uljudno z izbranimi besedami počastil navzoče učiteljstvo. Gospod okrajni glavar je znan kot prijatelj učiteljstva, zato mu je društvo zaklicalo na predlog gospoda nadzornika trikratni „slava“, ki se je zoričal z navdušenjem. Pri poročilu knjižničnega odbora o zaznamku knjig, ki so sposobne za šolarske knjižnice, se je unela precej živahna debata, katere pa tukaj ne morem natančneje razložiti iz več vzrokov. Svoječasno pa morda zinom o njej kako besedo v kateremkoli strokovnem listu! — O stanju, uporabi in računu okrajne učiteljske knjižnice je poročal g. nadučitelj J. Bartl, ki je bil, mimogrede omenjeno, izvoljen predsednikom namestnikom pri konferenci ter je nasvetoval nekaj prav tega priporočila vrednih knjig v nakup za okrajno učiteljsko knjižnico. Stalni odbor je ostal stari, razun g. Škerbinca, ki se je odpovedal ter je bila na njegovo mesto izvoljena g. Jos. Píkl iz Št. Vida. Namesto nedostatnega uda knjižničnega odbora je bil izvoljen g. Kostanjevec. Lahko bi poročal še mnogo in mnogo zanimivih podrobnosti, a prostor tega ne dopušča, in zraven tega upam, da kdo pošlje natančno in dostojno poročilo o tej konferenci „Učit. Tovaršu“. — Omenim naj samo še, da smo se popoldne pri obedu v Gradu prav dobro zabavali, da smo bili po gostilničarki Kralj iz Višnje gore prav dobro postreženi, ter da smo tudi nekoliko „zapeli“. Pri obedu je bilo dovolj napitnic in sicer na cesarja, okrajnega glavarja, okraj-

nega nadzornika, učiteljstvo ter posamezne ude učiteljstva. Dolgo časa je z nami prav prijateljski občeval g. okrajni glavar, ki nam je voščil v daljšem govoru najboljše počitnice, a do zadnjega je ostal pri nas g. nadzornik Andrej Šest. Škoda, da ni takega dneva vsaj dvakrat na leto, da ne rečem vsaj vsak mesec.

Desetletnica „Slov. bralnega društva v Tržiču“.

Dne 23. t. m. je praznovalo to vrlj slovensko društvo v starodavnem Tržiču na slovesen način desetletnico svojega obstoja ter ob jednem razvilo v proslavo desetletnice svoje novo društveno zastavo. Imenovana slavnost je pač jasen dokaz, da se prijazni Tržič prebujajo iz večletnega narodnega mrtvila, da se tudi Tržičanje zavedajo svojega slovenskega rojstva, da so časi za zmeraj minuli, ko se je govorilo o tem, da je Tržič nemška postojanka na slovenskih tleh. Slovensko delo je ustanovilo prvi industrialni kraj na Kranjskem in po večletnem potuječevanju je zopet slovenska delavska roka visoko dvignila belo-modro-rdeči prapor, prapor častit in ponosit, ki pričaja, da „od nekdanj stanuje tukaj moj rod, če kdo vé za druž'ga, naj reče odkod!“

Res je, da v zadnjem času slovenstvo v Tržiču ni prišlo na površje, kajti gmotno stanje ondotnih slovenskih prebivalcev ni bilo tako, da bi se bili mogli vspešno postaviti po robu premožnejšemu nemškomišlečemu nasprotniku, in to osobito zaradi tega ne, ker je tržičkim Slovencem nedostajalo moralčnih podpor. Toda leta 1889. so ustanovili navdušeni rodoljubi izobraževalno društvo v Tržiču ter mu nadeli ime „Slovensko bralno društvo“. Namen društvu je izobrazba členov s čitanjem slovenskih knjig in časopisov in gojitev slovenskega petja. In s tem je bil začetek plodonosnega narodnega gibanja postavljen. „S petjem k srcu, s srcem k vlasti“, se glasi geslo „Slovenskega pevskega društva“ na Dunaju. Kakor zbirajo in navdušujejo na Dunaju Slovani raztresene člene slovenske družine z domorodnim petjem, tako je tudi v Tržiču poleg vpliva slovenskih knjig in časopisov slovenska pesem zdramila doslej speče narodnjake, jih zbrala okolu domačega ognjišča ter pod pepelom tlečo iskro domovinske ljubezni užgala v plamteč ogenj, ki prošinja sedaj in ogreva srca vseh zavednih — tržičkih narodnjakov.

S težavami se je moralo boriti mlado društvo, stežavami, stavljenimi od nasprotne nemške stranke, pa tudi s težavami in zaprekami, ki so se delale od strani domačinov. Toda rekriminacij nočemo spravljati ob tako veselim trenutku na dan. Težave in zapreke so premagane, ker iz lastne moči, iz moči, ki jo daje nesebična ljubezen do milega zatiranega naroda, ustanovilo se je ter vzdržalo na površju „Slovensko bralno društvo“ v Tržiču. Veselo in junaško plapolala najmlajši slovenski prapor, vsposdubujajoč Tržičane, da vztrajajo pri svojem rodoljubnem prizadevanju, saj jim je tako vrlj obnesla se slavnost desetletnice njihovega društva, najlepše zadoščenje za ves njihov trud, za vse njihovo naporno delo in za vse nepravilike, katere so morali prestati. Kakor sta naša blagovestnika sv. Ciril in Metod, kojih podoba krasi najmlajšo slovensko zastavo, oznanjevala našim prededom resnice krščanske vere v slovenskem jeziku, tako bodi ravno podoba teh slovenskih blagovestnikov vodnica tržičkim rodoljubom v boju za narodni obstanek in za proslavo slovenske besede. „Biti slovenske krvi, bodi Slovincu ponos!“ Nikdar ne zabimo, da nas je rodila slovenska mati, spoštujmo jezik, ki nas ga je ona učila in ljubimo svojo slovensko zemljo s tisto nesebično in neskaljeno ljubeznijo, katero more imeti le zatiran in ubog sin do svoje trpečne matere. Z ljubeznijo pa družimo vztrajno delo, ker le v delu, in ne v sami besedi, dano je poročstvo za vspeh. In ravno pri „Slovenskem bralnem društvu“ v Tržiču smo videli, kaj zamore doseči vztrajno delo, kaj zamorejo izvršiti skromne moči, če vztrajajo pri geslu „V slogi je moč“.

Sedaj preidimo k slavnosti sami.

Žarko je sijalo solnce, obetajoč najlepši dan, ko so se od vseh strani pomikali udeležniki proti Tržiču. Dospelo je poleg zasebnikov lepo število društev z zastavami, katerih se pa nekaj zaradi formalnih zahtev ni smelo podati korporativno v Tržič.

Na Pristavi so se zbrala posamezna društva v akupen nastop in okolu 11. ure so prikorakala pod vodstvom ljubljanskega „Sokola“ do slavaloka, postavljenega pred gostilno „pri Slugi“. Radostno so pokali topiči, krepko se je glasila Sokolska fanfara in urnebesni živio-klici na stotine zbrane množice so odmevali od strmih gorá in holmceov, dočim je vrla domžalska godba navdušeno zasvirala po vsem slovenskem svetu znano in priznato himno „Naprej zastava Slave!“

Došla društva in druge goste je pozdravil podpredsednik bralnega društva g. Cvirn ter izrazil srčno veselje in iskreno zahvalo vsem, ki so prihiteli slaviti desetletnico tržičkega „Slov. bralnega društva“. Povdarjal je težkoče, s katerimi se mora slovensko društvo v Tržiču boriti ter naglašal, kolike važnosti je moralčna podpora bratskih društev v takem nejednakem boju. Imenom došlih društev je zahvalil podstarosta ljubljanskega Sokola, dr. Jos. Kušar, prireditelje na prisrčnem sprejemu ter zaklical „Slovenskemu bralnemu društvu v Tržiču“, katero naj živi, raste in cvete ter obrodi stotern sad, prav iskreni sokolski: „Na zdar!“ Zopet so se začuli gromoviti živio-klici in ob zvokih junaškega „Napreja“ podali smo se v praznično odeti Tržič. Pri vseh oknih je bilo polno občinstva, nekateri hišni gospodarji so razobesili slovenske in cesarske zastave ter raz marsikatero okno so sipale nežne roke cvetje na prišlece. Reči se mora, da je marsikomu veselja utripalo in hitreje bilo srce, videč, da tudi tam, kjer se je hotelo potujčena tla za vedno Slovenstvu odtrgana smatrati, da tudi tam živelj slovenski še ni izumrl, nego da ponosno dviga svojo glavo in krepko dlan. Lepo je bilo videti, kako so naše narodne zastave veselo vihrale po trgu, kako so navdušenih obrazov pozdravljali domačini v krepkem koraku prihajajoče Sokole, toda tudi čut bridkosti se ti je obudil, če si pomisliš, zakaj so morala desetletja in desetletja preteči, da se je mogla v Tržiču objaviti taka slavnost. Toda pri tem nas zopet tolaži zavest, da je sedaj led prebit, doseganje težkoče so premagane in bodočnost, upapolna bodočnost, je naša!

V sprevedu pomikala so se sledeča društva: Na čelu je korakal „Ljubljanski Sokol“ z zastavo; členov je bila lepa četa 38 mož; za njim deputacija „gorenjskega Sokola“ z zastavo; „Narodna čitalnica v Kranji“ z zastavo; „Slovensko bralno društvo v Kranji“ z zastavo; pevsko društvo „Slavec“ z zastavo; „Bolniško podporno društvo v Tržiču“ z zastavo; pevsko društvo „Ljubljana“; „Glasbena Matica“ v deputaciji; „Trgovsko pevsko društvo“ iz Ljubljane v deputaciji; Klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“ in klub kolesarjev „Slavec“; spreved zaključilo je „Slov. bralno društvo v Tržiču“ s še zavito zastavo.

Od sprejema so šla vsa društva naravnost v cerkev, kjer je domači čast. g. župnik Špendal daroval sv. mašo, pri kateri je pel prav izborno domači pevski zbor bral. društva. Pred oltarjem so se razvrstila društva, na čelu vse zastave v vrsti s še nerazvito domačo zastavo v sredi. Po dokončani sv. maši so se podala vsa društva z drugim občinstvom na župniški dvorec, kjer je bil postavljen primeren oder za blagoslovljenje zastave, okolu katerega so se razvrstile vse zastave in društva ter ogromna množica navzočega naroda.

(Konec prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. julija.

— **Osebná vest.** Zdravnik gospod dr. Otmar Krajec je imenovan sanitetnim asistentom pri politični upravi na Kranjskem.

— **Novoizvoljeni odbor „Glasbene Matice“** se je v svoji prvi seji sestavil tako-le: predsednik dr. Andrej Ferjančič, podpredsednik državnega zbora; podpredsednik Anton Svetek, računski svetnik; šolski nadzornik Matej Vodušek, gimn. profesor; namestnik Fran Kobler, sodni tajnik; tajnik Anton Švigelj, odvetniški koncipient; namestnik Engelbert Gangl, mestni učitelj; blagajnik Pavel Lozar, prokurist; namestnik Anton Petrovič, računski revident; knjižničar Anton Razinger, mestni učitelj; namestnik Lavoslav Schwentner, knjigar; gospodar

dr. Josip Kušar, odvetnik; namestnik dr. Pavel Drachler, finančne prokurature koncipient; preglednik poverjenišva Josip Juh, računski asistent; namestnik Fran Gerbič, glasbeni profesor. Odbor je sklenil izdati tiskano izvestje o vsem sklopijem društvenem delovanju. Vzlic temu se obrača do vseh tistih poverjenikov, ki dosedaj še niso ustregli pismenemu pozivu in še ne poslali poročila, da to storé čim najhitreje. Tudi prosí vse, ki so se lansko in letošnje leto prijavili kot člani in dobili muzikalije, naj vpošljejo članarino, da se morejo njih imena uvrstiti v imenik, kateri se bo dodal izvestju.

— **Zdravniška zbornica kranjska** ima dne 4. avgusta 1899. ob 5^{1/2} uri popoldan v zborniških prostorih, (deželna bolnica) sejo. Dnevni red. 1. Naznanila predsedništva. 2. O zdravniškem honorarju v izvanrednih kazensko-sodniških slučajih. (Poroč. dr. E. Bock). 3. O honorarju za zdravniške preiskovanje pri tako zvanemu ljudskemu zavarovanju društva „Allianz“. (Poroč. dr. Alfr. Valenta pl. Marchturn). 4. Odgovor na vprašanje deželnega odbora kranjskega gledé jednotne vreditve zdravniškega honorara v zdravstvenem okrožju pri izvrševanju privatne prakse v smislu sklepa visokega deželnega zbora kranjskega v seji dne 9. maja 1899. (Poroč. dr. A. Arko). 5. O načrtu pogodbe blagajniškega zdravnika z okrajno bolniško blagajno ljubljansko. 6. slučajni predlogi.

— **Demonstracije v Gradcu.** Piše se nam: Včeraj zvečer so imele delavke v Anskih dvoranah shod. Tega shoda se je udeležilo tudi mnogo moških. O novem davku na sladkor je govorila socialna demokratinja gospa Dvořakova. Govorila je prav dobro in zanimivo, a zborovalke jej niso poskale samo tedaj, ko je govorila o sladkorju, nego tudi tedaj, ko je podajala klerikalce, češ, da zlorablajo cerkev za svoje sebične naklepe in da delajo na poneumnjenju ljudstva. Po shodu je več tisoč ljudi prirejalo pred mestno hišo, po Gospodskih ulicah in drugod jako hrupne demonstracije. Pri kavarni „Thonet“ je neki pobalin razbil veliko šipo, vredno 800 gl. Na Glavnem trgu so demonstrantje vpili „Proč z vlado“, „Proč s Thunom“, „Proč z davkom na sladkor“ in „Živela r.“...“ Iz stanovanja necega krščanskega socialista v Gleisdorferstrasse so na demonstrante vtili vrele vode in metali polena. Delavci so hoteli vdreti v hišo in bi bili vse demolirali, da jih ni policija razgnala.

— **Poneverjenju na tržaškem magistratu.** Predvčeršnjim so tržaški davkoplačevalci izvedeli veselo novico, da je bila mestna blagajna tekem nekaterih let okradena za okroglih 24.000 gl. Mestni blagajniški oficial Leopold Millatovich se je na županov poziv že pred dvema leti odpovedal službi in zapustil Trst, pred tremi meseci pa je župan naznanil vso zadevo drž. pravdnistvu. „Piccolo“ trdi, da občinski svetniki o tej defraudaciji niso ničesar vedeli, da je zanj vedel samo župan, pristavlja pa, da je župan morda imel „legitimnih vzrokov“, da je stvar prikrival do sedaj. V očigled dejstvu, da je Millatovich izvrševal svoja poneverjenja več let, se moramo vprašati, kaka je neki kontrola pri tržaški mestni blagajni in pri knjigovodstvu, in kako se izvršujejo skontacije, da se tako veliko poneverjenje ni zasledilo?

— **Preziranje slovenščine.** Piše se nam: Na južnem kolodvoru sta v prostoru, kjer se prodajajo vozni listi, nabiti dve „Kundmachung“, kateri naznanjata samo v nemškem jeziku, da se otvori vrhniška železnica 24. julija t. l. Zaman išče kdo slovenskega razglaša. Slovensko občinstvo naj mogoče že tolmača najame, da bi prevajal take „Kundmachunge“? Ali se ne bje s tem slovenskemu občinstvu v obraz?

— **Slovensko trgovsko pevsko društvo.** Prihodnja pevska vaja je v četrtek dne 27. t. m. točno ob 1/9 uri zvečer. Za poletni čas vršijo se skušnje po enkrat na teden, in sicer vsak četrtek ob 1/9 uri.

— **Litijske Slovenke** poslale so družbi sv. Cirila in Metoda 100 gl. pokroviteljnine. Zastopnica bo gospa Kristina Gregorič, notarskega kandidata soproga.

— **Izlet „Zarije“ v Domžale.** Vrlo pevsko društvo „Zarija“ na Brdu je napravilo 23. t. m. svoj prvi letošnji izlet v Domžale. Pod vodstvom pevovodje, gosp. učitelja Marolta je pelo društvo na vrtu

Janušove gostilne toli lepo, točno in marljivo, da je bilo vse kar očarano. Društvo je pokazalo, da se povsem zaveda svoje narodne naloge ter jo prav izvrstno izvršuje. Naj bi nas spretni g. pevovodja s svojim vrlim zborom še večkrat posejli! Društvo je pelo Foersterjeve, Sattnerjeve, narodne i. dr. pesmi. Spregovorila se je na tem izletu tudi marsikatera rodoljubna beseda, ki je izzvala najlepšo navdušenje.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Starem trgu pri Ložu** praznovalo bo svojo desetletnico dne 13. avgusta in ne, kakor je bilo prvotno naznanilo, dne 30. t. m.

— **Solska izvestja.** Jahresbericht des k. k. Ober-Gymnasiums in Rudolfswerth prinaša na prvem mestu razpravo iz peresa prof. M. Markiča „Studien zur exacten Logik und Grammatik“, na drugem mestu pa govor, ki ga je imel ravnatelj gosp. dr. Detela povodom cesarjeve vladarske petdesetletnice. Poleg ravnatelja je na zavodu poučevalo 13 učiteljskih močij, dijakov pa je bilo 210, mej njimi so bili trije Nemci in eden Hrvat, vsi drugi so bili Slovenci. Odličnjakov je bilo 21, prvi red jih je dobilo 123, drugi 17, tretji 10, ponavljalni izpit pa mora delati 39 dijakov.

— **Iz Kranjske gore** nam pišejo: Naši letoviščarji se vedno množe, zlasti v bližnjem Podkornu jih je že vse polno. Največ gostov imamo z juga, iz Gorice in Trsta, pa tudi iz sosednje Koroške. To pač dokazuje, kako priljubljen je naš kraj zaradi ugodne železniške zveze, še bolj pa zaradi svežega, duhtečega zraka in izvrstne pitne vode, ki služi že sama na sebi kot zdravilo. Kraju manjka le še nekaj dreveredov in velik tolmun za kopanje, pa bode popolno letovišče.

— **Nesreča v Radečah** se je ubila 72letna zasebnica Helena Petrič.

— **Obesil se je slaboumni Fran Čar,** rudar iz Spodnje Idrije. Mož je bil šele pred kratkim izpuščen iz blaznice na Studencu.

— **Požari.** V Sp. Pirošicah pri Kostanjevici je gorelo dne 17. t. m. pri Ant. Kuharju. Škode je 1200 gl. — V Zaborštu pri Delu je dne 20. t. m. gorelo pri Karolu Mihelčiču. Zgorelo je več poslopij in mnogo žita in moke. Škoda se ceni na 13.000 gl.

— **Strele** je včeraj jutraj udarila poleg Švicarije v neko smreko in jo zdrobila. — Včeraj dopoldne okrog 11 ure pa je strela mej nevihto vdarila v telefon trgovca g. Petriča in je svilo nekoliko osmodila, sicer pa pa ni napravila nobene škode. V Sp. Praprečah pri Lukovici je strela udarila v cerkev in je provzročila škode 300 gl. — 24. t. m. ob polu 6. jutraj je treščilo v mlinu g. Majdiča v Jaršah v dinamo-stroj tako hudo, da so vsi delavci popadali na tla. Škode pa strela ni napravila.

— **Eksplozija na vojni ladji.** V zalivu pri Korčuli se je soboto primerila strašna nesreča. Na avstrijski torpedovki „Adler“ je razpočil kotel. Eksplozija je bila silna. Ubiti so bili pomorski častnik Grabmayr, jedini sin lani vpokojenega dvornega svetnika v ministrstvu, Grabmayra, višji mašinist Deotto, mašinista Siegl in Ulipič ter kurjač Miljan, ranjena sta bila pilot Kocijan in mornar Muškardin. Eksplozija je bila tako silna, da je ladjo močno poškodovala, kotel pa iz ladje vrgla v morje. Uzrok eksplozije še ni popolnoma pojasnjen, domneva se pa, da je bil kotel iz tako slabega materiala narejen, da ni prenesel tolikega pritiska para, kakor bi ga moral prenesti. Kdo se pri tem spominja v nekdanji „Reichswehr“ priobčenih senzacionalnih člankov, v katerih se je slikalo slabo gospodarstvo umrlega admirala Sternecka, in se je grajalo, da se v mornarici rabi material slabše vrste? Nadvojvodi Štefanu je bilo vse to znano, saj je takrat radi nesporazumljenj s Sterneckom, če se prav spominjamo, opustil aktivno službovanje v mornarici. Žrtve rečene eksplozije in oba ranjenca je torpedovka „Kometa“ prepeljala v Splet. Spremljala jo je na tem žalostnem potu cela na pomoč došla eskadra. Ponesrečena torpedovka „Adler“ je 85 ton obsežna. Na torpedovki sta bila dva častnika, kapitan Kamilo pl. Schwarock in ponesrečeni Grabmayr ter 14 mož in pomožno moštvo.

* „Domače“ zdravilo. V Ghemleku pri Brusu so zdravili nekega mladeniča, ki je imel deloma otrple ude na jako za-

namiv način, ki dokazuje veliko vrednost „domačega“ zdravljenja. Neki kmetski zdravnik-mazač je namreč odredil, da morajo deti fanta kolikor možno blizu ognja, češ, potem bo otrpnenje docela ponehalo. In res so ga deli tikoma ognja. Fant je kričal, prosil, jokal — zaman. Ko je nehaj glasiti se, so ga vzeli proč, a bil je že mrtev.

* **Panika v gledališču.** V Vel. Varadinu imajo tudi poleti gledališče. Dne 21. t. m. so predstavljali neko francosko igro z baletom. Subreta poje na konju kuplet, hkratu gori bengaličen ogenj. Konj pa se je splasil, vrgel pevko na tla in ranil nekatere druge igralce. Ob bengaličnem ognju se je neki balerini vnela obleka, a oče njen ga pogasil. Občinstvo je bežalo iz gledališča, in zastor je moral pasti. Pozneje pa se je predstava nadaljevala.

* **Strele.** Iz Berolina poročajo, da je na charlottenburškem dirkališču udarila strela v žično ograjo ter zadela 40 ljudi, ki so bili ob njej. Trije so bili ubiti, štirje težko, 16 pa jih je bilo lahko ranjenih. Nezgoda se je pripetila med telovadbo ondotnega poljskega „Sokola“.

* **Lov na kite.** Že 45 let niso vjeli v Sandbaju na južno škotskem nobenega kita. Predzadnja sobota pa se je pridvila v luko nakrat cela vrsta kitov. Vse je hitelo na lov. Lovci so obdali kite od vseh strani s čolni ter jih tirali proti obrežju in jih tam pobili. Vjeli so jih 71. Največji so jim všli. V Hoswicku pa so pred štirimi leti vjeli in pobili 321 kitov. Tam so kiti glavni dohodek.

* **Koliko stane — nos?** Na Angleškem je nedavno neka lepa, mlada kolesearica sunila v kolo nekega biciklista, ker ta ni vozil dosti na levo; dama je padla tako nesrečno, da je dobila na nosu rano, katera jej je ostavila trajno nelepo brazgotino. Tožila je biciklista, in moral jej je za brazgotino plačati 200 funtov odškodnine. Kmalu na to pa je pal omnibuški kočijaž z voza, česar je bil kriv neki drugi voznik. Kočijaž ni imel nikdar lepega nosu, zato mu je tudi plačal voznik samo 17 funtov odškodnine, ko si ga je kočijaž pri padcu razbil.

* **Matere sodnice.** Kakor se poroča iz Newyorka se pripravlja ondi zakonski načrt, ki določa za delikte otrok, ki še niso stari 12 let, sodišče, katero bode sestavljeno iz samih mater.

* **Milijonarka ljubi kočijaža.** V Newyorku se je dala milijonarka Addil Philips skrivaj poročiti s svojim kočijažem Benom Kennedyjem. Milijonarka je velika lepota, stara 18 let, kočijaž pa ubožen 28leten Irek. Strije milijonarkin je kočijaža zapodil, a milijonarka je ušla ž njim. Premoženja ima mlada žena 7 milijonov dolarjev.

* **Ženski klubi v Ameriki.** V Ameriki se je davno začelo ženstvo zanimati za večjo izobrazbo. L. 1861. so ustanovili takaj prvi konvikt za dekleta, sedaj pa jih imajo že mnogo. Ženske imajo tudi mnogo klubov in književnih društev. Tako n. pr. se zove neko tako društvo „Dickens“, drugo „Shakespeare“, potem imajo tudi grško književno društvo, celo političnih klubov ne manjka, v katerih razpravljajo dame vse politične dogodljaje. Gospice čitajo vse časopise ter imajo velikanske knjižnice. — Neki tujec, Evropejec, kateri se je seznanil z damami teh klubov, meni, da se ameriške ženske kljub svoji nabrazbi nikakor niso oddaljile od „večno ženskega“ kot se n. pr. pri nas rado in često misli ter meni, da je le nevedna ženska prava žena. Edina ekstravaganca Američank je, da nosijo skoro vse nanosnike.

Književnost.

— **Slovanska knjižnica.** V snopiču 86, 87 in 88 je prinesla ta knjižnica dve daljši povesti Svatopluka Čecha: „Ještěb contra Hrdlička“. Po prijateljevih zapiskih. Poslovenil Zormanov. Prevajalec je pridel tudi uvod z životopisom in oceno del Sv. Čecha — Prve skrbi. Poslovenil I. M. Frankovski. — 246 str. obsežajoča knjižica stane le 54 kr. Zadnjemu zvezku je pridejana lepa slika pisatelja Svatopluka Čecha, kar vrednost knjige znatno povzdiga. — Prihodnji snopič izide 15. septembra ter prinese dvojje izvirnih dram.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 25. julija. Poročilo raznih listov, da je imel ministrski predsednik grof Thun v Hallstadu sestanek z dr. Ebenhochom, se demanteje. Vest, da postane bivši podpredsednik poslanske zbornice dr. Kramar dvorni svetnik pri češkem namestništvu, je tendenci-ozna laž.

Dunaj 25. julija. Finančni minister dr. Kaizl je danes popoldne sprejel deputacijo slaščičarjev, ki je prišla protestovat proti zvišanju davka na sladkor.

Dunaj 25. julija. Sinočni shod socialnih demokratov, ki je bil mnogoštevilno obiskan, je bil razpuščen, ker je posl. Verkauf vlado prosto napadel. Udeležniki so najprej hrupno protestovali, a so se potem na prigovarjanje voditeljev mirno razšli.

Dunaj 25. julija. Pri okrajnem sodišču se je danes vršila obravnava proti redarju Petru Grossu, katerega je tožil bivši učitelj Täubler, češ, da ga je suval in tepel, ko ga je radi udeležbe pri poličnih demonstracijah eskortiral na policijo. Gross je bil obsojen na globo 10 gl.

Beligrad 25. julija. Bivši poslanik v Petrogradu Sava Gručić je prišel semkaj. Policija ga pušča v miru.

Petrograd 25. julija. Sinoči ob 6. uri je bilo truplo umrlega prestolonaslednika prepeljano semkaj. Na kolodvoru je bila zbrana vsa carska rod-bina s carjem na čelu.

Hag 25. julija. Mirovne konference zaključni zapisnik obsega: Konvencijo glede mirne poravnave mednarodnih preprirov; konvencijo glede vojne na kopnem; konvencijo, s katero se razteza genevski dogovor iz l. 1864. tudi na pomorsko vojno; tri izjave, s katerimi se prepoveduje metanje eksplozivnih tvarin iz zrakoplavov, raba takih krogelj, ki eksplodirajo v človeškem telesu in raba strupenih plinov; končno je izrečenih več želja glede znižanja vojskih bremen, glede pravic in dolžnosti nevtralnih držav za časa vojne, glede kalibra pušk in topov in glede veljave genevske konvencije tudi za privatno lastnino na morju.

Heidelberg 25. julija. Pri izletu dunajskega „Männergesangsvereina“ je prišlo tu do pangermanskih izjav, katere je sam društveni predsednik Neuber moral zavrniti.

Pariz 25. julija. Oficijozna nota naznanja, da se začne Dreyfusov proces dne 7. avgusta.

Novi York 25. julija. V Bronsville-u v Pensilvaniji v premogokopu, kjer dela mnogo Avstrijcev, je nastala velika eksplozija. Več oseb je bilo ubitih in ranjenih.

Gulnara.

Stepska pripovedka. Prevel Savo Savič.

I.

Bog je ustvaril Ukrajino, da z razkošjem napolnjuje človeško dušo — a ukrajinsko krasotico, da razvema srca mladeničev! Prepotuj ves svet, od jednega do drugega morja, in ni ti najti lepše devojke, kakor je Ulana Damjanova, očetova tolažba, dika ukrajinskih step!

Divna je ta ukrajinska krasotica! Ko zasije žar njenih očij po zemlji — ni večerne zvezde na nebu; a lasje, lasje... gavran jim je dal sijaj in črnilo, a veja otožne vrbe jim je ponudila svojo dolžino. Devojkin stas — vitko cvetličino debló. Ali čemu dalje govoriti! ve se: čudovito krasna je Ulana! Take še ni videl sultan, na tako še ni sijalo solnce, in samo jedno jedino je rodila Ukrajina — kakor je široka od jednega do drugega kraja.

Pripoveduje se, da, ko je nekoč stala na obali reke Rusije, se je zagledala v njo reka in se ustavila na tistem mestu ter se do danes razliva široko po poljani, koprneča po tem divnem pojavu.

Razne sla se je po svetu slava o lepoti Ulane Damjanove; a mej tem je tudi devojkino srce občutilo božjo voljo in začelo nekako nehote — snivati o ljubzni, s katero bi duši posijalo solnce sreče.

(Dalje prti.)

Darila.

„Podpornemu društvu za slovenske visokošolce v Gradcu“ je došlo izza zadnjega izkaza več novih podpor, ki so jih dali: Slavna posojilnica na Vranskem 15 gld.; slavna kmetijska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani 20 gld.; g. Anton Kupljen, hišni posestnik v Celju 2 gld.; g. dr. Karol Glaser, c. kr. gimnazijski profesor v Trstu 2 gld.; slavno slovensko omladino v gostilnici Brunner v Beljaku 5 gld.; g. Alojzij Knafeljc, uradnik državne železnice v Beljaku 1 gld.; slavna posojilnica v Brežicah 15 gld.; slavna hranilnica in posojilnica v Šmarji pri Jelšah 20 gld.; slavna goriška ljudska posojilnica v Gorici 25 gld.; g. dr. Karol Štrekelj, vseučiliški profesor v Gradcu 5 gld.; g. Fr. Hauptman, c. kr. profesor na učiteljski v Gradcu 5 gld.; g. dr. Gregorij Krek, vseučiliški profesor in ustanovitelj društva v Gradcu 3 gld. 80 kr.; visoki deželni zbor kranjski 200 gld.; g. Franč. Robič, c. kr. profesor, državni in deželni poslanec ter deželni odbornik v Gradcu, je poslal med Stajerskimi deželnimi poslanci nabrano vsoto 50 gld., h kateri so darovali poslanci gg.: dr. Ivan Dečko, odvetnik v Celju 5 gld.; dr. Fr. Jartela, odvetnik v Ptuj, 5 gld.; Mih. Lendovšek, župnik v Makolah 5 gld.; Franč. Robič, c. kr. profesor 10 gld.; dr. Franč. Rosina, odvetnik v Ljutomeru 5 gld.; dr. Josip Serbec, odvetnik v Celju 10 gld.; Ivan Vošnjak, posestnik v Šoštanj 5 gld.; Jož. Žičkar žup. v Vitanju 5 gld. — O svojem času že izkazano, po g. prof. Franč. Vadnjalu v Ljubljani nabrano vsoto 7 gld., so zložili gg.: M. P. 1 gld. 20 kr.; dr. Ivan Svetina, c. kr. gimn. profesor 1 gld.; Anton Bartel, c. kr. gimn. prof. 1 gld.; Martin Petelin, c. kr. gimn. prof. 1 gld.; l. Dežman, trgovec 1 gld. in Franč. Vadnjal, tedaj nam učitelj v Ljubljani 1 gld. 80 kr. — K zadnjič omenjeni, po istem gospodu v Novemestu nabrani vsoti 33 gld., so darovali gg.: dr. Edvard Volčič, c. kr. sodni tajnik, 1 gld.; Fr. Jeraj, c. kr. gimn. prof., 2 gld.; Fr. Ravnikar, c. kr. davkar, 1 gld.; Josip Žurec, župan 1 gld.; dr. Seb. Elbert, inful. prost., 1 gld.; A. Smola, c. kr. sodni svetnik, 1 gld.; J. Munda, c. kr. sodni svetnik, 1 gld.; Josip Grdešič, c. kr. predsednik okrožne sodnije, 5 gld.; dr. Anton Rogina, c. kr. pristav, 2 gld.; Anton Levec, c. kr. sodni svetnik, 1 gld.; T. Vidic c. kr. poštni oskrbnik, 1 gld.; Jeglič, c. kr. poštni asistent, 1 gld.; dr. Vladimir Žitek, odvetnik 3 gld., dr. Albin Poznik, c. kr. notar, 2 gld.; J. Novak, načel. žel. postaje, 1 gld.; J. Krajec, tiskar, 1 gld. 50 kr.; gospa Medvedova, soproga posestnika in trgovca, 50 kr.; Bohuslav Stalický, teh. voditelj, 1 gld.; gospa Alojzija Pintar, soproga posestnika, 1 gld.; Josip Ogorčič, trgovec, 1 gld.; Blaž Dolinšek, c. kr. sodni tajnik, 2 gld.; Fr. Vadnjal, c. kr. profesor, 2 gld. — Vsem darovavcem izreka odbor najpriskrbejšo zahvalo ter priporoča zgoraj imenovano društvo tudi nadalje: njegovo vseučilsko delovanje je razvideti iz tega, da je v minoletem šolskem letu razdelilo 1680 gld. podpor. Darila sprejema hvaležno društveni blagajnik g. Franč.šek Železinger, c. kr. gimn. prof. v Gradcu (Zinzendorferstr. 32.)

Proti zobobolu in gnjilobi zob
izborna deluje

Melusina ustna in zobna voda

utrudi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil.

Po pošti razpošilja se vsak dan dvakrat.

Jedina zaloga (19-30)

lekarna M. Leustek, Ljubljana

Resljeva cesta šte. 1, zraven mesarskega mostu.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 18. julija: Ivana Mittermajer, delavčeva hči, 10 mesecev, Križevniške ulice št. 7, jetika.
Dne 19. julija: Ivana Galjot, delavčeva hči, 16 mesecev, Dunajska cesta št. 35, jetika.

V deželni bolnici:

Dne 16. julija: Viktor Rogelj, črkostavčev sin, 11 mes., vnetje sapnika.
Dne 17. julija: Neža Zupanc, krojačeva žena, 40 let, srčna hiba. — Franca Židan, gostija, 62 let, vnetje trebušne mreže. — Marija Oblak, delavčeva žena, 40 let, jetika.
Dne 18. julija: Andrej Ahačič, izdelovalec palic, 72 let, ostarelost. — Apolonija Jereb, gostija, 84 let, ostarelost.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji srčni tlak 736-0 mm.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah
24.	9. zvečer	731-1	20-9	sr. sever	del. jasno	
25.	7. zjutraj	734-6	15-8	sr. svzhod	skoro obl.	
	2. popol.	734-7	22-2	p. m. jug	oblačno	33-6 mm

Srednja večerajšnja temperatura 23-2°, normale: 19-9°. — Sinoči nevihta na vseh straneh.

Dunajska borza

dne 25. julija 1899.

Skupni državni dolg v notah	100	gld. 55	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	30	„
Avstrijska zlata renta	119	10	„
Avstrijska krona renta 4%	100	20	„
Ogerska zlata renta 4%	119	05	„
Ogerska krona renta 4%	96	50	„
Avstro-ogerske bančne delnice	910	—	„
Kreditne delnice	333	—	„
London vista	120	62 1/2	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	90	„
20 mark	11	77	„
50 frankov	9	55	„
Italijanski bankovci	44	45	„
C. kr. cekini	5	87	„

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKŠ VERSEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 8. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5-10 gld.

Iskreno zahvalo

izrekava vsem, kateri so naju tako ljubezno in sočutno tolažili ob tužnem času dolgotrajne, mučne bolezni in povodom smrti nenadomestljivega soproga, oziroma dragega brata, gospoda

Jakopa Jelovčana

osebito še prečast. duhovščini, spošt. gg. sodnijskim in davkarskim uradnikom, gosp. notarju ob enem županu, veleblag. okrajnemu glavarju v Kranju, g. Gattenhofer-ju, in njegovemu odposlancu, slav. občinskemu zastopu staroškemu, slav. cestnemu odboru, udom okraj. šolskega sveta, spošt. gospodom učiteljem, koji so se udeležili pogreba z učenci vred. slav. čitalnici, gg. pevcem bralnega društva, darovateljem vencev, udeležnikom ogromnega pogreba od blizu in daleč, sploh vsem in vsakemu posebej bodi izražena najtoplejša, najiskrenejša zahvala.

V Stari Loki, dne 25. julija 1899.

Marija Jelovčan roj. Grohar soproga.

Marjeta Jelovčan sestra. (1350)

Učenca

sprejme v trgovino z mešanim blagom
Frid. Škušek, trgovec v Metliki.

Stanovanje

4 sobe s pritikinami, se odda takoj ali c vseh svetih 1899 v Kolodvorski ulici šte. 11. (1343-2)

Izvod iz voznega reda

izdaven od dne 1. junija 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selsthal v Aussee, Isl, Solnograd; čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selsthal v Solnograd, čez Klein-Reifing v Linc, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Paris, čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 15 min. zvečer osonni vlak v Lesce-Bled. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 5 uri 41 minut popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga iz Novo mesto in v Kočevje.** Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 8. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Lince, Steyra, Isla, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 55 min. zjutraj osonni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 11. uri 17 min. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pilsna, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Parisa, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pilsna, Budejovic, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Poleg tega ob 8. uri 42 min. zvečer iz Podnarta Kropo. — **Proga iz Novejga mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 36 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9 uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1206)

Najviše priznanje Nj. c. in kr. Visokosti presvetle gospe prestolonaslednika vdove nadvojvodnje Stefanije.

Stefanijine
zobne kapljice
lekarnarja
Piccoli-ja v Ljubljani
pvrnega dobavitelja Nj. svet. papeže Leona XIII.

Premirane v higijeničnih razstavah v Londonu, Parizu, Genevi, v II. mejnarodni farmaceutički razstavi v Pragi in v jubilejski razstavi na Dunaji l. 1898.

Vporabljala jih je opetovano Nj. c. in kr. Visokost presvetla gospe prestolonaslednika vdove nadvojvodnje Stefanije v najvišjo Nje zadovoljnost (tajniški dopis iz Laksenburga s 30. dne oktobra 1894) in je glasom objavila Nje gosp. najvišjega dvornega mojstra z dne 27. decembra 1898 šte. 230 iz leta 1897 najmilostivejše blagovolila dovoliti, da se smejo po lekarnarju Piccoli-ju v Ljubljani iznajdene in izdelane zobne kapljice imenovati Stefanijine zobne kapljice.

Nekaj kapljic na pavoli se dne v vottl (6) c zob in vtolažijo bolešine. (582)

Henrik Mattoni
Najbolje učinkujoča železo-arsenasta voda proti slabokrvnosti, ženskim boleznim, živčnim in kožnim boleznim itd. — Dobiva se v vseh prodajalnicah mineralnih vod, lekarnah in drogerijah.
HENRIK MATTONI, Dunaj.

Čadi odpotovanja proda se ceno dobro ohranjen

glasovir in citre.

Več poizvje se v hiši: Emonska cesta šte. 2. (1324-2)

Kot vajenec za kontovár

s primerno začetno plačo se sprejme takoj dijak, ki je dovršil trgovsko šolo ter je slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmožen.

Pismene ponudbe s prepisom končnega spričevala, sprejema tvrdka (21-168)

Kavčić & Lillog

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah.

Štedljiva gospodinja

katera hoče davek pri sladkorju prihraniti

naj poskusi v gospodinjstvu kuhati mesto nereditne in razburjajoče kave ali kitajskega čaja:

Doktor pl. Trnkóczy-ja kakaó sladni čaj.

1 zavoj 1/4 kilo vsebine 20 kr., 14 zavojev samo 2 gld. 25 kr.

Prodaja in razpošilja z obratno pošto, tudi samo 1 zavoj.

Lekarna Trnkóczy v Ljubljani.

(1349-1)

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, da pre vsemam in izvršujem točno naročila na

kavo, čaj, olje, riš, makerone, delikatese, sadje, ribe, vina i. t. d.

Pošiljate v omotih po 5 kil oddajam po pošti, one od 30 kr. naprej pa po železnici s povzetjem.

Take pošiljate se izplačajo vsakomur, posebno p. n. hrmarjem, družinam in onim, ki rabijo za dom različne jestvine ali žele o rasnih prilikah naravnosti si specialitete, katerih se na deteli ne dobi ali pa le zelo drago, n. pr.

morske ribe in rake, sveže sadje, fino olje i. t. d.

Glavni moj namen je razpošiljati dobro blago in po niski ceni.

Cenike razpoljem radovoljno in brezplačno.

Za p. n. gg. trgovce imam poseben cenik in zamorem dati blago po tako niskih kupih, da se ne bojim konkurence. (637-65)

Tudi sprejemam zastopstva in vsakojata posredovanja.

Z odličnim spoštovanjem udani
Ernest Pegan

v Trstu, v ulici San Francesco šte. 6.

(1349-1)

Naznanjam, da sem prevzel od „Národne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v založbi „Národne Tiskarne“. — Te knjige so:

- Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI, broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.
- „Ljubljanski Zvon“, letniki II., III., V., VI., broširan à 3 gld., vezan v Bonačeve platnice à 4 gld. 20 kr.; — letniki VII. in VIII, broširan à 4 gld., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.
- letniki od IX. do XVIII., broširan à 4 gld. 60 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.
- Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.
- Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld.
- Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan à 2 gld. 80 kr.
- Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.
- Dr. Nevesekdo: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.
- A. Askerc: Islet v Carigradu, broš. à 20 kr.
- Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in reki. Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

L. Schwentner

knjigotržec
V Ljubljani, Dvorni trg šte. 1.

Vozni red

Železnice Ljubljana-(Brezovica)-Vrhnik.
Ljubljana-Vrhnik.

Postaje	zjutraj	popoldne	zvečer
Ljubljana	7 05	1 05	7 05
Brezovica	7 35	2 15	7 35
Log (postajališče)	7 47	2 27	7 47
Drenov-Grč	7 59	2 39	7 59
Vrhnik	8 09	2 49	8 09

Vrhnik-Ljubljana.

Postaje	zjutraj	dopoldne	zvečer
Vrhnik	5 40	11 35	5 10
Drenov-Grč	5 51	11 46	5 21
Log (postajališče)	6 03	11 58	5 33
Brezovica	6 15	12 10	5 45
Ljubljana	6 34	12 29	6 04

Iščem mesečno sobo s hrano

od 1. ali 15. avgusta naprej.
Ponudbe pod „trgovski sotrudnik 22“
poste restante Ljubljana. (1349-1)

Lepo stanovanje

s kuhinjo in vso hišno opravo odda se za poletne počitnice ali tudi za več let v Podbrezji št. 1, postaja Podnart. (1327-2)

Blagajničarica

zmožna slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi in večča računanja, se sprejme s 1. avgustom t. l. (1321-2)
Naslov pove upravnistvo „Slov. Nar.“.

Firm. 165. Ges. II. 31

Bekanntmachung.

Bei dem k. k. Landes-als Handelsgerichte in Laibach wurde bei der im Handelsregister für Gesellschaften eingetragenen

„Actiengesellschaft Stahlwerke Weissenfels vorm. Göppinger & Co.“

a) die Löschung des infolge Ablebens aus dem Vorstande ausgeschiedenen Verwaltungsrathmitgliedes Gustav Weiss, und

b) die Eintragung der in der Verwaltungsrathssitzung vom 19. September 1898 dem Herrn Robert Lilpop in Weissenfels erteilten Procura, welcher die Firma der Gesellschaft im Sinne des § 21 der Statuten collectiv mit einem anderen der zur Firmazeichnung Berechtigten in der Weise zeichnen wird, dass er unter die mit Stampflicht vorgedruckte Gesellschaftsname seinen Namen schreiben und einen die Procura andeutenden Zusatz „ppa“ vorzusetzen wird

K. k. Landesgericht Laibach
Abth. III, am 19. Juli 1899.

(Razglas. — Pri c. kr. kot dež. trg. sodišču v Ljubljani se je pri tvrdki „Actiengesellschaft Stahlwerke Weissenfels vorm. Göppinger & Co. vpisani v trgovinskem registru za združne firme a) izbrisal vladni smrti iz predstojništva izstopil upravni odbornik Gustav Weiss, in b) vpisala v seji upravnega odbora, dne 19. septembra 1898 g. Robertu Lilpopu v Belpišči podeljena procura, ki bode firmo družbe v smislu § 21 pravil kolektivno s kakim drugim za podpis firme opravičeno na ta način podpisaval, da bode pod s pečatom predtiskano združno firmo pisal svoje ime in dostavi prokuro označujoč dostavek „ppa“.

— C. kr. deželno sodišče Ljubljana, oddelek III., dne 19. julija 1899.) (1323)

Halávy: Dnevnik, broširan à 15 kr.
— Rasse pripovedke, broširane à 40 kr.
— Dve povesti, broš. à 25 kr.
Theuriot: Undina. Povest, broš., à 20 kr.
Souvestre: Vilenski brodnik Povest, broš., à 15 kr.
Jurčič: Listki, broš., à 15 kr.
— Gregorčičevim kritikom, broš., à 30 kr.
Avstrijski patrijot: „Parteiwesen der Slaven“, broširano à 50 kr. 39

— C. kr. deželno sodišče Ljubljana, oddelek III., dne 19. julija 1899.) (1323)